

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/ KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 K 143195 21 Kž
Novi Travnik, 01.07.2021. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Zuhdije Ćosić, kao predsjednika vijeća, te Darmina Avdić i Lazarele Porić, kao članova vijeća uz sudjelovanje zapisničara Erme Jusić, u krivičnom predmetu protiv optuženog A. K., zbog krivičnog djela neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama optuženog i Kantonalnog tužilaštva Travnik izjavljenim protiv presude Općinskog suda u Travniku broj 51 0 K 143195 18 K od 26.03.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 01.07.2021. godine, a primjenom člana 328. i člana 329. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba optuženog A. K. odbija se kao neosnovana, a uvažava se žalba Kantonalnog tužilaštva Travnik i preinačava se presuda Općinskog suda u Travniku broj 51 0 K 143195 18 K od 26.03.2021. godine u odluci o kazni tako da se optuženi A. K., za krivično djelo za koje je tom presudom oglašen krivim, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 4 (četiri) mjeseca.

U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Travniku broj 51 0 K 143195 18 K od 26.03.2021. godine, optuženi A. K. oglašen je krivim da je počinio krivično djelo neovlaštene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine za koje je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 mjeseci. Pored toga istom presudom odlučeno je da se u izrečenu kaznu zatvora optuženom ima uračunati vrijeme koje je povodom predmetnog događaja i postupka proveo u pritvoru u periodu od 26.07.2018. do 26.08.2018. godine, zatim je od optuženog trajno oduzeta opojna droga koja je predmet krivičnog postupka uz istovremenu odluku da se ista droga ima uništiti po pravosnažnosti presude, te je optuženi obavezan da naknadi troškove krivičnog postupka plaćanjem paušala u iznosu od 60,00 KM.

Protiv te presude žalbe su izjavili optuženi po svom braniocu Bekiru Ferizović advokatu iz Travnika i Kantonalno tužilaštvo Travnik, obje zbog odluke o kazni s prijedlogom branioca da se pobijana presuda preinači tako što će se optuženom izreći kazna zatvora u kraćem trajanju, te prijedlogom kantonalne tužiteljice da se ista presuda preinači izricanjem storžije kazne zatvora.

U obrazloženju žalbe branioca prvo se navode olakšavajuće okolnosti koje cijenio prvostepeni sud, a zatim se tvrdi da na strani optuženog postoji još niz drugih olakšavajućih okolnosti koje je isti sud trebao, a nije cijenio, tj. da je optuženi surađivao sa tužilaštvom, da je priznanjem u ranoj fazi postupka doprinio efikasnosti i ekonomičnosti istog, da je djelo izvršeno u kratkom vremenom periodu, da se događaj desio prije skoro tri godine, ponašanje optuženog poslije kritičnog događaja u smislu da nije počinio niti jedno krivično djelo, da se radi o lakoj drogi, da se kaje i obećava da se to više neće ponoviti i da trenutno radi na dnevnicu. Kada su u pitanju ranije osude za istu vrstu krivičnog djela branilac žalbom prigovara da su trebale biti brisane po službenoj dužnosti, pa se na kraju žalbe zaključuje kako se i blažom kaznom može postići individualna i generalna prevencija kao svrha kažnjavanja.

U obrazloženju žalbe kantonalne tužiteljice se ukazuje da prvostepeni sud pri odmjeravanju kazne nije u dovoljnoj mjeri cijenio raniju osuđivanost optuženog koja se ogleda u činjenici da se radi o višestrukom povratniku u izvršenju krivičnih djela koji je, prema izvodu iz kaznene evidencije, do sada osuđivan 9 puta nakon čega se pobraja 12 presuda iz izvoda iz kaznene evidencije od kojih se neke odnose na isto krivično djelo kao u pobijanoj presudi, da prvostepeni sud te osude nije upisao u osporenoj presudi, a kamoli obrazložio u smislu posebno otežavajućih okolnosti zbog čega ta činjenica nije došla do izražaja u dovoljnoj mjeri pri odmjeravanju kazne, zatim da nižestepeni sud ne daje značaj izjavama svjedoka koje su u dužem vremenskom periodu od optuženog kupovale drogu, pa kada se uz to ima u vidu da je za predmetno krivično djelo zapriječena kazna zatvora od jedne do deset godine onda se žalbom postavlja pitanje koje su to osobito olakšavajuće okolnosti koje opravdavaju primjenu pravila o ublažavanju kazne ispod zakonom propisanog minimuma, te se zaključuje kako se izrečenom kaznom zatvora u trajanju od 10 mjeseci ne može postići svrha kažnjavanja propisana člana 42. Krivičnog zakona Federacije BiH, naročito da se izrazi društvena osuda i generalna prevencije u vrijeme porasta ovakvih krivičnih djela u Srednjobosanskom kantonu. S druge strane kantonalna tužiteljica žalbom prigovara da je prvostepeni sud dao veliki značaj olakšavajućim okolnostima.

Optuženi je preko svog branioca podnio odgovor na žalbu kantonalne tužiteljice u kojem se ista žalba ocjenjuje kao neosnovana i predlaže da se odbije kao takva, a iz razloga koje je optuženi naveo u svojoj žalbi.

Obzirom da su branilac optuženog i kantonalna tužiteljica u izjavljenim žalbama tražili da budu pozvani na sjednicu vijeća, to je ista zakazana i održana dana 01.07.2021. godine na koju nisu pristupili uredno obaviješteni optuženi, branilac i kantonalna tužiteljica, pa je sukladno odredbi člana 319. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, sjednica vijeća održana u njihovom odsustvu.

Nakon što je ovaj sud ispitao prvostepenu presudu u granicama žalbenih navoda, kao i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, sukladno odredbi člana 321. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga:

Uvidom u izreku i obrazloženje prvostepene presude pokazuju se tačnim žalbeni navodi da je prvostepeni sud kao olakšavajuće okolnosti cijenio to da je optuženi priznao izvršenje krivičnog djela, njegovo korektno držanje tokom postupka i njegove porodične prilike, te da njegovu raniju osuđivanost po 8 presuda za period od 2006. do 2009. godine nije uzeo kao otežavajuće okolnosti nalazeći da su navedene presude u skladu sa članom 125. Krivičnog zakona trebale biti brisane iz kaznene evidencije obzirom da mu je presudom K 019661 09 od 18.06.2009. godine izrečena uvjetna osuda sa rokom provjere od 2 godine i da je zakonski rok za brisanje te i svih prethodni osuda nastupio dana 18.06.2012. godine zbog čega je navedene olakšavajuće okolnosti cijenio u njihovoj ukupnosti kao osobito olakšavajuće i kao osnov za izricanje kazne ublažavanjem zakonom propisnog posebnog minimuma za predmetno krivično djelo.

Imajući u vidu ove navode iz obrazloženja osporene presude i činjenično stanja koje proizilazi iz spisa onda se po nalaženju ovog suda osnovanim pokazuju žalbeni prigovori kantonalne tužiteljice, a iz istih tih razloga neosnovanim žalbeni prigovori branioca optuženog . Naime, žalbom kantonalne tužiteljice se osnovano prigovara da broj i vrsta krivičnih djela za koje je optuženi ranije osuđivan nisu u dovoljnoj mjeri došli do izražaja kao otežavajuće okolnosti obzirom da je optuženi ranije osuđivan 12 puta, od čega jednom za istovrsno krivično djelo posjedovanja i omogućavanja uživanja opojnih droga iz člana 239. Krivičnog zakona Federacije BiH presudom istog prvostepenog suda broj 51 0 K 110160 16 K od 12.02.2017. godine.

Nadalje prvostepeni sud pogrešno poprima utvrđenim da je prvih osam osuda trebalo biti brisane iz kaznene evidencije, jer se za to nisu stekli zakonom propisani uslovi kada se imaju u vidu vrste krivičnih sankcija i činjenice da te osude datiraju od 13.04.2006., 18.12.2006., 19.02.2007., 10.05.2007., 17.09.2008., 11.03.2009., 18.06.2009. i 05.07.2009. godine. Dakle optuženi je kontinuirano osuđivan u takvim razmacima koji onemogućavaju brisanje prethodni osuda, pa slijedom toga stoji žalbeni prigovor kantonalne tužiteljice da su se i te osude trebale cijeliti kao otežavajuće okolnosti prilikom odlučivanja o kazni, zbog čega ne stoje žalbeni prigovori branioca optuženog da su se te osude trebale brisati po službenoj dužnosti. Broj i vrsta ranijih osuda predstavljaju odlučnu činjenicu pri odmjeravanju kazne, a kako to propisuje odredba člana 49. stav 2. Krivičnog zakona Federacije BiH.

S druge strane neosnovano se žalbom branioca tvrdi da se na strani optuženog stiče još niz olakšavajućih okolnosti koje prvostepeni sud nije cijeno pri odmjeravanju kazne, jer je ostalo nejasno u čemu se ogleda suradnja optuženog sa tužilaštvom i kako je to djelo izvršeno u kratkom vremenskom periodu ako je na početku izreke pobijane presude navedeno da je optuženi u dužem vremenskom periodu sve do 26.07.2018. godine nabavljao o prodavao opojnu drogu. Isto tako činjenica da se događaj desio prije skoro tri godine, kako se to ističe žalbom branioca, ne predstavlja okolnost koja bi se

trebala cijeniti kao olakšavajuća iz razloga što period od 3 godine nije tako dug period da bi bio relevantan za ponašanje optuženog nakon izvršenja djela u smislu da ista više ne čini, naročito kada se ima u vidu period u kojem je ranije činio krivična djela. Upravo ta činjenica o stalnom i kontinuiranom vršenju krivičnih djela kroz dugi vremenski period (od 2006. do 2018. godine) uz činjenicu da ranije uslovne osude i kazne nisu bile dovoljno upozorenje optuženom da prestane sa vršenjem krivičnih djela jesu razlog da se njegovo kajanje i obećanje da više neće činiti krivična djela, na šta se žalba branioca također poziva kao olakšavajuće okolnosti, ne ocjeni iskrenim u uvjerljivim odnosno stvarnim nego deklarativnim i kao takvim usmjerenim na to da se ishodi neopravdano blaže kažnjavanje. Takvom zaključku ide u prilog činjenica da je optuženi predmetno krivično djelo počinio za vrijeme provjeravanja po presudi prvostepenog suda broj 51 0 K 056176 12 K od 29.09.2015. godine kojom mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 godine i određen rok provjeravanja u trajanju od 3 godine, što samo po sebi predstavlja dodatnu otežavajuću okolnost.

Kod takvog stanja stvari žalba branioca optuženog se pokazuje kao neosnovana, a žalba kantonalne tužiteljice kao osnovana, pa je žalbu branioca bilo nužno odbiti kao neosnovanu, a uvažiti žalbu kantonalne tužiteljice i preinačiti prvostepenu presudu u odluci o kazni tako što će se optuženi, za krivično djelo za koje pobijanom presudom oglašen krivim, osuditi na kaznu zatvora u trajanju od 1 godine i 4 mjeseca kojom će se po nalaženju ovog suda postići propisana svrha kažnjavanja iz člana 42. Krivičnog zakona Federacije BiH pri čemu će se, osim svrhe iz tačke b) navedene zakonske odredbe, ostvariti i ostale propisane svrhe, a posebno da se izrazi društvena osuda učinjenog krivičnog djela i da se na ostale utiče da ne čine krivična djela. S druge strane ovaj sud nalazi da će izrečenom kaznom zatvora u dovoljnoj mjeri doći do izražaja i sve olakšavajuće okolnosti koje se objektivno stiču na strani optuženog tj. priznanje krivnje pred istražnim organima, količina i vrsta opojne droge, a sve kada se ima u vidu da je za predmetno krivično djelo zapriječena kazna zatvora u trajanju od 1 do 10 godine, dakle da je optuženom ovom presudom izrečena kazna zatvora znatno bliža posebnom minimumu kazne zatvora, te da se takva kazna pokazuje adekvatnom kako težini počinjenog krivičnog djela i nastaloj posljedici, tako i ličnosti optuženog, te da nema mjesta ublažavanju kazne kako je to učinio prvostepeni sud osporenom presudom.

Zapisničar
Erma Jusić

Predsjednik vijeća
Zuhdija Ćosić

Pravna pouka: Protiv ove presude žalba nije dopuštena.